

На основу члана 15 Закона о високом образовању („Сл. Гласник РС“ бр. 76/05) и члана 142 Статута Рачунарског факултета, Наставно научног већа Рачунарског факултета на седници одржаној дана 06.06.2008., донело је:

ПРАВИЛНИК

О

САМОВРЕДНОВАЊУ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА РАДА НА РАЧУНАРСКОМ ФАКУЛТЕТУ УИВЕРЗИТЕТА УНИОН

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

1.1. Стратегија обезбеђења квалитета

У намери да задржи висок ниво квалитета постигнут у свим областима делатности, а посебно у области наставе као једној од најзначајнијих, те да га перманентно побољшава, Рачунарски факултет опредељен је да и надаље, непрекидно и систематски ради на обезбеђењу и унапређењу квалитета свога рада.

Ради тога факултет је предузео следеће кораке:

- 1.1.1. Одлучио да систематски прати, оцењује, анализира и побољшава све своје активности, а нарочито да унапређује квалитет својих програма, да примењује мере које гарантују обезбеђивање квалитета, да именује носиоце ових активности, чија су права и обавезе у поступку обезбеђивања квалитета јасно утврђена. Такође, Факултет је утврдио области обезбеђења квалитета, тако да питање квалитета доведе до нивоа неговања културе квалитета, те је све своје делатности повезао на хармоничан, логичан и квалитетан начин;
- 1.1.2. Усвојио Стратегију обезбеђења квалитета од стране Савета Рачунарског факултета на предлог декана Факултета (дату у Прилогу 1, Извештаја о самовред-новању);
- 1.1.3. Објавио Стратегију обезбеђења квалитета и обавестио колектив и ширу јавност о опредељењу за спровођење политике квалитета;
- 1.1.4. Определили се за стално проверавање стратегије обезбеђења квалитета, након стицања искустава у примени, те њено периодично унапређивање и побољшавање.

1.2. Стандарди и поступци за обезбеђења квалитета

Стандарди и поступци за самовредновање и обезбеђивање квалитета свих делатности којима се бави Рачунарски факултет представљају скуп упутстава свим субјектима обезбеђења квалитета на Факултету (наставницима и сарадницима, Савету, Наставно-научном већу и његовом стручном телу-Комисији за самоevaluацију, Студентском парламенту те ненаставном особљу) за професионално и објективно спровођење стандарда и критеријума обезбеђења квалитета, по појединим групама проблема.

Ради формирања скупа стандарда и правила која ће перманентно примењивати, Рачунарски факултет је:

- 1.2.1. Утврдио минималан ниво квалитета рада;
- 1.2.2. Утврдио поступке обезбеђења квалитета рада, у свакој области свог деловања, као и кораке који морају бити предузети од стране појединих субјеката у систему обезбеђења квалитета;
- 1.2.3. Усвојио стандарде и поступке од стране Наставно-научног већа Факултета, на предлог Комисије за обезбеђење квалитета;
- 1.2.4. Обавестио наставнике, студенте и академску јавност о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета;
- 1.2.5. Прихватио обавезу перманентног преиспитивањг и унапређивања стандарда и поступака обезбеђења квалитета.

1.3. Систем обезбеђења квалитета

Ради перманентног праћења и побољшавања квалитета свих својих делатности, Рачунарски факултет је формирао организациону структуру која омогућава постизање и унапређење квалитета.

Факултет је:

- 1.3.1. Својим Статутом и другим актима утврдио послове и задатке наставника и сарадника, студената, Савета и Наставно-научног већа, Комисије за интерну евалуацију, и Студентског парламента у доношењу и примени стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета;
- 1.3.2. Посебно место у спровођењу стратегије и неговању културе квалитета обезбедио својим студентима;
- 1.3.3. Формирао, по први пут, Комисију за интерну евалуацију, као стручно тело Наставно-научног већа, 25.10.2004. године (од стране наведеног Већа) у саставу:

2. СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА НА РАЧУНАРСКОМ ФАКУЛТЕТУ

Рачунарски факултет прихватио је скуп стандарда и одговарајућих поступака ради обезбеђења и унапређења квалитета својих студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког и стручног рада, наставника и сарадника, студената, уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, управљања Факултетом и ненаставне подршке, простора и опреме и финансирања. При свему томе, Факултет је обезбедио активно учешћа студената у самовредновању и оцени квалитета и обавезао се да ће се овом активношћу бавити периодично и систематски, а не стихијски.

2.1. Квалитет студијских програма

Студијски програми у оквиру којих се изводи настава на Рачунарском факултет у потпуности су усклађени са усвојеном мисијом и циљевима Факултета. Рачунарски факултет је ангажован на њиховом систематичном и ефективном планирању, реализацији, надгледању, оцењивању и побољшању квалитета. Квалитет студијских програма обезбеђује се кроз праћење и проверу њихових циљева, структуре, радног оптерећења студената као и кроз осавремењивање

садржаја и стално прикупљање повратних информација о квалитету програма од релевантних организација из окружења Факултета.

Поступци којима се обезбеђује квалитет студијских програма су следећи:

- 2.1.1. Перманентна провера циљева појединих студијских програма, њихове атрактивности, сврсисходности и усклађености са потенцијалима Факултета од стране Катедри и Наставно-научног већа. Такође, провера садржаја сваког студијског програма у циљу контроле испуњености стандарда који прописују уделе академско-опште образовних, теоријско-методолошких и научно-стручних група предмета укупној структури програма. Вредновање обима сваког појединачног предмета одређеног студијског програма адекватним бројем ЕСПБ и исказивање укупног оптерећења студента одређеног студијског програма збиром ЕСПБ, у складу са Законом. Коначно, перманентна провера стручности дипломираних студената ради стицања слике о могућности њиховог запошљавања у привреди или наставка даљег школовања. Ово питање је у надлежности појединих Катедри, продекана за наставу и Наставно-научног већа;
- 2.1.2. Примена прописаних процедура за одобравање, праћење и контролу студијских програма (од стране појединих Катедри, одговарајућих Комисија Наставно-научног већа и самог Већа);
- 2.1.3. Редовно прибављање повратних информација од релевантних представника привредних и ванпривредних организација које запошљавају дипломиране студенте Факултета, свих нивоа студија, као и анализа информација прибављених од самих запослених, бивших студената Факултета;
- 2.1.4. Давање права студентима да учествују оцењивањ и обезбеђивањ квалитета студијских програма путем периодичног анкетања, при чему резултати анкетања имају значајну улогу у провери квалитета студијских програма и самовредновању, под окриљем Студентског парламента;
- 2.1.5. Непрекидно осавремењавање садржаја студијских програма, а нарочито њихово упоређивање са програмима на сродним факултетима и универзитетима у Европи и свету;
- 2.1.6. Конципирање студијских програма на начин који подстиче студенте на креативно мишљење и на аналитички приступ у истраживањима као и на ефикасну примену стечених знања у практичне сврхе;
- 2.1.7. Обавештавање јавности, на различите прикладне начине а нарочито путем сајта Факултета у електронској форми, о условима и поступцима за стицање одређеног академског звања и добијање дипломе за завршене студије на Рачунарском факултет, на свим нивоима образовања, почев од основних академских до докторских студија.

2.2. Квалитет наставног процеса

Захваљујући чињеници да запошљава квалитетно образован кадар високих стручних и моралних квалитета, да је пажљиво конципирао студијске програме у области техничко-технолошких и природно-математичких наука за коју је компетентан, да је током петогодишњег постојања достигао солидан степен опремљености те да поседује и друге потребне услове за квалитетно извођење наставе, Рачунарски факултет представља институцију која обезбеђује квалитет свог наставног процеса.

Поступци којима се обезбеђује квалитет наставног процеса су следећи:

- 2.2.1. Одговорно, етично и високо професионално понашање наставника и сарадника, Факултета, којима Наставно-научно веће на почетку сваке школске године поверава наставу на појединим наставним предметима, према студентима у свим видовима комуникације;

- 2.2.2. Усклађивање плана и распореда часова, на основу кога се изводи настава на предавањима и вежбама, са могућностима студената у циљу постизања оптималног коришћења временаведеног на настави. Такође, благовремено објављивање распореда, пре почетка извођења наставе, као и његово доследно спровођење, о чему се старају Служба за студентска питања и Наставно-научно веће, а што је предмет перманентне оцене од стране студената, путем анкета о квалитету наставног процеса;
- 2.2.3. Посвећеност анализи примера из праксе, у оквиру извођења наставе на појединим предметима. Све то чини знање студената применљивим у пракси, те омогућава да њихов будући рад буде креативан, самосталан и квалитетан;
- 2.2.4. Планирање рада на сваком поједином наставном предмету и обавештавање студената о активностима које ће се дешавати на сваком предмету, пре почетка наставног процеса. Ово посебно укључује информације о називу предмета, положају у укупном плану студија, броју ЕСПБ-бодова, циљевима, садржају и структури, плану и распореду одржавања предавања и вежби, начину оцењивања на предмету, основном и евентуално допунском уџбеничком материјалу као и о самим наставницима и сарадницима који изводе како теоријску тако и експерименталну наставу. За ове активности задужени су предметни наставници, Служба за студентска питања Факултета и Наставно-научно веће;
- 2.2.5. Праћење реализације плана спровођења наставе по појединим наставним предметима;
- 2.2.6. Примењивање евентуалних корективних мера у случају потребе, од стране Наставно-научног већа и декана Факултета.

2.3. Квалитет научноистраживачког и стручног рада

Рачунарски факултет, у настојању да сачува репутацију установе која је достигла висок ниво у научноистраживачком и стручном раду у области техничко-технолошких и природно-математичких наука, перманентно подстиче и обезбеђује услове за научноистраживачки рад својих наставника и сарадника. Врхунска знања стечена у научном раду на пројектима наставници и сарадници Факултета преносе студентима подижући на тај начин квалитет образовног процеса и дипломе стечене на Рачунарском факултету.

Поступци којима се обезбеђује квалитет научноистраживачког и стручног рада те њихово укључивање у наставни процес на Факултету су следећи:

- 2.3.1. Инкорпорирање великог фонда знања, које наставници и сарадници Факултета стичу свакодневно радећи на пројектима, у образовни процес, тј. излагање теоријских знања на предавањима, а практичних на експерименталним вежбама;
- 2.3.2. Конципирање научноистраживачких и иновационих пројеката и њихова пријава одговарајућим институцијама (Министарств за науку Србије, Министарство за информатичко друштво Србије). Такође, квалитетан истраживачки рад у оквиру пројеката који су прихваћени за финансирање и израда квалитетних извештаја о резултатима рада;
- 2.3.3. Систематско праћење, оцењивање и подстицање научноистраживачке активности наставника и сарадника. Вођење евиденције од стране појединаца, Библиотеке Факултета и Наставно-научног већа о објављеним научним и стручним радовима наставног кадра у часописима националног и међународног значаја као и о учешћу наставника и сарадника на скуповима националног и међународног значаја, на којима су презентовани резултати истраживања у оквиру домаћих и међународних пројеката.
- 2.3.4. Оријентација научноистраживачког рада наставног кадра Факултета на област техничко- технолошких и природно-математичких наука и тиме усклађивање активности у научном раду са стратешким циљевима и областима делатности за које је Факултет основан. На овај начин постиже се, у потребној мери, усклађивање садржаја и резултата истраживања са садржајима наставних предмета на постојећим студијским програмима;

- 2.3.5. Инкорпорирање великог фонда знања, стеченог у научноистраживачком раду, у програме појединих предмета у оквиру постојећих студијских програма;
- 2.3.6. Подстицање наставника и сарадника Факултета на бављење научноистраживачким радом и објављивање добијених резултата одговарајућим часописима (посебно међународног нивоа) као и саопштавање на скуповима. Доделе диплома и других признања наставницима који су најуспешнији научници;
- 2.3.7. Обављање издавачке делатности у складу са материјалним могућностима Факултета и изворима прихода намењеним овој делатности.

2.4. Квалитет наставника и сарадника

Обезбеђење квалитетних наставника и сарадника (у педагошком, стручном и научном погледу) представља важан чинилац у испуњавању стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета Факултета у целини. Обезбеђење квалитетних наставника и сарадника постиже се пажљивим планирањем, селекцијом на основу јавних процедура, стварањем услова за њихову перманентну едукацију и развој, као и континуираном провером квалитета њиховог рада у установи од стране студената, колега и одговарајућих органа Факултета и Универзитета.

Поступци којима се обезбеђује квалитет наставника и сарадника су следећи:

- 2.4.1. Придржавање процедура и критеријума за избор и унапређење наставника и сарадника прописаних Законом о високом образовању, Статутом Факултета и одговарајућим правилником Факултета. Такође, Рачунарски факултет, као део Универзитета, примењује критеријуме за изборе у звања у области техничко-технолошких и природно-математичких наука утврђене од стране Сената Универзитета. Процедуре су јавне и доступне оцени академске и шире јавности, нарочито у поступку разматрања извешаја о кандидатима који се бирају у одговарајућа звања (достављањем извештаја одговарајућем Стручном већу Универзитета, путем Библиотеке Факултета, помоћу средстава јавног информисања, као и других видова информисања);
- 2.4.2. Вредновање научноистраживачке и педагошке активности наставника и сарадника, приликом њихових избора у звања, на основу Закона и критеријума утврђених на Факултету и Универзитету, којима се прописује минималан број потребних референци, нарочито међународног нивоа. Врло је значајно систематско праћење, оцењивање и подстицање научноистраживачке и педагошке активности наставника и сарадника од стране Наставно-научног већа Факултета и неговање духа сарадње али и такмичења. Појединци, Библиотека Факултета и Наставно-научно веће воде евиденцију о објављеним научним и стручним радовима наставног кадра у часописима националног и међународног значаја, о учешћу наставника и сарадника на скуповима националног и међународног значаја, о објављеним монографијама, уџбеницима, скриптама и другој литератури потребној за извођење наставе, о учешћу наставника и сарадника у раду на домаћим и међународним пројектима и др. Коначно, стручне биографије и референце сваког наставника Факултета објављене су на сајту Рачунарског факултета а наведена је и цитираност наставника и сарадника Факултета;
- 2.4.3. Предлагање мера за побољшање квалитета као што су: похваљивање, унапређење и стимулисање наставника и сарадника који су посебно успешни у раду као и омогућавање кориговања лошијих резултата мање успешних наставника и сарадника кроз разне видове сугестивних и стимулативних мера, а самим тим и унапређење комплетног процеса наставе;
- 2.4.4. Спровођење дугорочне политике квалитетне селекције младих кадрова (превасходно студената Факултета) који су дипломирали са високим просечним оценама, који су били ангажовани на одређеним пројектима, учествовали на различитим такмичењима, семинарима, академијама, курсевима, летњим школама и сл., који добро познају рад на рачунару и владају информационом технологијама, који владају светским језицима, који имају способност комуникације и трансфера стеченог знања и који су показали велику самосталност у досадашњем раду;

- 2.4.5. Перманентно усавршавање наставника и сарадника Факултета, путем краћих и дужих студијских боравака на одређеним факултетима и универзитетима, нарочито у иностранству, одласком углавном млађег наставничког и сарадничког кадра на специјализације у иностранство, путем учешћа на научним скуповима, семинарима, симпозијумима и другим видовима окупљања (у земљи и иностранству) ради размене искустава у научноистраживачком и стручном раду и подршка свим другим активностима које доприносе развоју колектива и појединаца;
- 2.4.6. Подстицање учешћа наставника и сарадника у раду на пројектима, како у улози носилаца тако и у улози сарадника, и узимање у обзир ових активности при вредновању укупног доприноса наставничког и сарадничког кадра при њиховим изборима у одговарајућа звања и њиховом унапређивању. Наставно-научно веће посебно вреднује повезаност рада наставника у процесу образовања са њиховим радом на пројектима, њиховом сарадњом са привредом и другим ванпривредним субјектима и њиховим угледом и утицајем на све сфере друштвеног живота у оквиру локалне заједнице;
- 2.4.7. Оцена способности наставника и сарадника за квалитетно извођење наставе, тј. оцена квалитета њиховог педагошког рада применом одговарајућих поступака евалуације од стране студената. Поступци су презентовани студентима и јавности пре почетка наставе. Вредновање педагошке компоненте у раду наставника и сарадника, изводи се периодично а обавезно при њиховом избору у звања. Вредновање подразумева оцену следећих елемената: компетентности и вештине у преношењу знања студентима, примене савремених метода и техника, квалитета комуникације са колегама наставницима, сарадницима, ненаставним особљем и студентима, објективности и коректности у испитивању и оцењивању и др.

2.5. Квалитет студената

Рачунарски факултет обезбеђује квалитет својих будућих студената тако што врши селекцију потенцијалних кандидата за упис на Факултет, на унапред прописан и јаван начин. Такође, квалитет студената уписаних на Факултет обезбеђује се објективним оцењивањем њиховог рада током похађања наставе и перманентним праћењем и анализом резултата оцењивања и пролазности студената. У случају уочавања проблема или одређених неправилности, Наставно-научно веће и декан Факултета, као носиоци спровођења политике квалитета, предузимају одговарајуће мере.

Поступци којима се обезбеђује квалитет студената су следећи:

- 2.5.1. Настојање Факултета да својим потенцијалним или већ уписаним студентима обезбеди све релевантне информације и податке везане за њихове студије, те да их презентује јавно, на адекватан начин, како би оне благовремено стигле до потенцијалних корисника.
- 2.5.2. Стриктно спровођење селекције студената приликом уписа на основу вредновања резултата који су постигнути у претходном школовању и резултата постигнутих на пријемном испиту, а у потпуности у складу са Правилником о упису студената на студијске програме Рачунарског факултета, усвојеном од стране Наставно-научног већа;
- 2.5.3. Гарантовање апсолутне једнакости и равноправности, при упису на Факултет и током студија, свим кандидатима (без обзира на пол, расу, националну и верску припадност, национално и социјално порекло, имовинско стање, сексуално опредељење и др.) као и омогућавање студирања хендикепирним особама и студентима са специјалним потребама;
- 2.5.4. Благовремено упознавање студената са обавезом да редовно прате све облике наставе од стране предметних наставника, и декана Факултета;
- 2.5.5. Дефинисање критеријума, правила и поступака, који се континуирано примењују при провери знања студената у оквиру предиспитних и испитних обавеза, а који су благовремено стављени на увид јавности, а нарочито студентској популацији, у виду правила о полагању испита на Рачунарском факултет . Такође, перманентна контрола

наставника ради провере примене ових критеријума, правила и поступака од стране наставника;

- 2.5.6. Систематично анализирање и унапређивање критеријума, правила и поступака оцењивања нарочито ради прилагођавања специфичностима које су типичне за појединачне предмете. Нарочити значај посвећује се квалитету докторских студија, који се обезбеђује увођењем Статутарног услова о обавезном публиковању рада у часопису међународног значаја, на основу резултата истраживања на докторским студијама;
- 2.5.7. Гарантовање усклађености метода оцењивања студената и стечених знања са циљевима, садржајем и обимом акредитованих студијских програма, чиме се будућим дипломираним студентима омогућавају како брже и лакше уклапање у производне процесе и друге облике рада тако и боља примена стечених знања. Применом стандардизованих анкета студената, дипломираних студената, наставника, сарадника и послодаваца оцењује се и прати усклађеност метода оцењивања студената и стечених знања са циљевима, садржајем и обимом акредитованих студијских програма;
- 2.5.8. Обезбеђивање коректног и професионалног понашања наставника током оцењивања студената. Наиме, поред објективности у оцењивању, од наставника се захтева и етичан и коректан однос према студенту и поштовање једнакости и равноправности студената по свим основама;
- 2.5.9. Систематско праћење оцена студената по предметима и примењивање корективних мера у случају појаве неправилности током оцењивања (сувише ниске или високе оцене, неравномеран распоред оцена и сл.) у дужем временском периоду. Наставно-научно веће, Комисија и декан Факултета предлажу корективне мере и о њима обавештавају наставнике који су неправилно оцењивали знање студената ради исправке понашања. Понављање неправилног оцењивања повлачи и одређене казнене мере;
- 2.5.10. Систематско праћење и проверава пролазности студената по појединим наставним предметима, студијским програмима, семестрима и годинама студија, коришћењем релевантне документације (по појединим предметима, по студијским програмима и сл.) од стране Службе за студентска питања Факултета;
- 2.5.11. Обезбеђивање услова за формирање Студентског парламента, у складу са Законом о високом образовању, Статутом Факултета и Универзитета и Законом о студентском организовању. Захваљујући обезбеђивању потребних услова, на Рачунарском факултет формиран је Студентски парламент, који има свог представника у Комисији за самовредновање и Наставно-научном већу Факултета, чиме је омогућено учешће студената у обезбеђењу квалитета наставног процеса.

2.6. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Обезбеђење квалитета уџбеника, литературе, монографија, библиотечких и информатичких ресурса на Рачунарском факултет постиже се доследном применом правилника о издавачкој делатности усвојеним од стране Савета Факултета.

Поступци којима се обезбеђује квалитет штампаних публикација на Рачунарском факултету су следећи:

- 2.6.1. Евидентирање и праћење расположивих уџбеника и друге литературе (неопходне за савладавање градива) од стране библиотеке Факултета, ради увида у стање и број примерака. Правовремено сигнализирање недостатка појединих уџбеника ради предузимања мера за њихово поновно издавање.
- 2.6.2. Настојање да сваки предмет буде покривен одговарајућим уџбеницима, практикумима, збиркама задатака и другим потребним публикацијама које су наставници и сарадници Факултета написали у складу са усвојеним наставним планом и програмом, а о којима постоје унапред објављени подаци. У недостатку уџбеника издатих од стране Факултета,

студентима се обезбеђује одговарајући материјал издат од стране других издавачких кућа, а написан од стране уважених наставника;

- 2.6.3. Усвајање правилника о уџбеницима и о издавачкој делатности који регулише проблематику издаваштва на Факултету, а у циљу систематског праћења, оцене квалитета уџбеника и других публикација са аспекта квалитета садржаја (савременост, научна тачност), структуре (примери, питања, резиме) те стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ). Правилником је предвиђен избор Издавачког савета и Уређивачког одбора. Издавачки савет предлаже план издавачке делатности, а Уређивачки одбор спроводи поступак издавања сваке поједине издавачке јединице. Издавачки савет, такође, подстиче на непрестано иновирање уџбеничког материјала, водећи рачуна о квалитету садржаја, структури, стилу и обиму публикација. Правилник је усвојен од стране Савета Факултета, а Издавачки савет и Уређивачки одбор с именовани од стране Наставно-научног већа Факултета;
- 2.6.4. Обавезно достављање објављених уџбеника Библиотеци Факултета у броју који је сразмеран броју студената уписаних на студијски програм коме припада наставни предмет. Омогућавање студентима да користе студентску читаоницу, која је саставни део Библиотеке Факултета, у времену које одговара студентским потребама, током целе школске године, а нарочито током трајања испитних рокова;
- 2.6.5. Систематско праћење, оцењивање и унапређење структуре и обима библиотечког фонда од стране Издавачког савета и Наставно-научног већа Факултета;
- 2.6.6. Обезбеђивање студентима неопходних информатичких ресурса за рад у настави, тј. обезбеђивање потребног броја и квалитета рачунара и остале информатичке опреме као и приступа Интернету. Наиме, Рачунарски факултет поседује две информатичке учионице, умрежене све рачунаре који се налазе у просторијама Факултета, као и излаз на Интернет преко факултетског сервиса великих могућности. Такође, поседује низ пакета одговарајућег софтвера;
- 2.6.7. Број запослених у Библиотеци и њеним пратећим деловима, као и њихова стручна квалификација и образовни статус, усклађени су са националним и европским стандардима за пружање оваквих врста услуга. Такође, посебно обучена особа задужена је за рад у студентској читаоници;
- 2.6.8. Компетентност и мотивисаност особља за подршку Библиотеци, читаоници и рачунарском центру се континуирано прати, оцењује и унапређује. Посебно задужење односи се на оператера на систему-рачунарској мрежи, који одржава и унапређује електронске ресурсе Факултета;
- 2.6.9. Систематско упознавање студента са начином рада Библиотеке и рачунским центром, а посебно студентском читаоницом која им стоји на располагању тако да одговори на њихове потребе;
- 2.6.10. Обезбеђење адекватног смештаја библиотечког фонда, архивског и електронског материјала, а нарочито студентске читаонице. Наиме, просторије Библиотеке налазе се у делу једне од зграда у којима је смештен Рачунарски факултет тако да су лако доступне свим корисницима (студентима, наставницима, сарадницима и осталим заинтересованим особама) те пружају адекватне услове за рад. Коришћење Библиотеке и приступ њеном комплетном фонду обезбеђен је свим заинтересованим особама нај мање 6 часова дневно. Ако се има у виду да је велики део библиотечког фонда у електронској форми, јасно је да приступ овом делу није временски ограничен. Коришћење студентске читаонице обезбеђено је 24 часа дневно.

2.7. Квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке

Свесни значаја квалитетног управљања неком организацијом за њено успешно пословање, запослени на Рачунарском факултет посебну пажњу поклањају избору појединаца као и чланова органа управљања Факултетом који чине јединствену управљачку структуру. Такође, велики значај придаје се избору ненаставних радника од којих се очекује да буду квалитетна

подршка наставницима и сарадницима, носиоцима посла у области образовања.

Поступци којима се обезбеђује квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке су:

- 2.7.1. Прецизно утврђивање права и обавеза појединих органа у ланцу одлучивања и управљања Факултетом Статутом Факултета, а у складу са одговарајућим Законом;
- 2.7.2. Оптимално организовање Факултета по појединим основним организационим јединицама (које окупљају наставно особље) као и појединим службама Факултета које пружају подршку раду наставног особља, које је такође утврђено општим актом-Статутом Факултета, у складу са одговарајућим Законом. Истим актом регулисан је делокруг рада појединих организационих јединица и њихова координација и контрола;
- 2.7.3. Праћење и обезбеђивање квалитета управљања Факултетом, као и предузимање мера за његово перманентно побољшавање, а у склопу укупне политике квалитета за коју је задужено Наставно-научно веће и његова Комисија за самовредновање.
- 2.7.4. Праћење и обезбеђивање квалитета рада сваког појединца на његовом радном месту у управљачком систему или у пратећим службама Факултета, а нарочито праћење њиховог односа према студентима (у смислу коректности, етичности, мотивације, и сл.), а у склопу укупне политике квалитета за коју је задужено Наставно-научно веће и његова Комисија за интерну евалуацију.
- 2.7.5. Стриктно придржавање акта о систематизацији радних места при заснивању радног односа и унапређивању ненаставног особља, на начин доступан јавности и самим кандидатима;
- 2.7.6. Подвргавање контроли и оцени рада ненаставног особља од стране наставника и сарадника, њихових колегиница и колега из групе ненаставног особља, али и студената и јавног мњења;
- 2.7.7. Обезбеђивање оптималног броја запослених у ненаставној делатности, а у складу са стандардима које је предвидела Комисија за акредитацију;
- 2.7.8. Обезбеђивање перманентног образовања и професионалног усавршавања управљачког и ненаставног особља (нпр. омогућавање праћења прописа и њихове примене шеф, усавршавање запослених Библиотеци Факултета, усавршавање оператера на мрежи и информационом систему на Факултету и сл.).

2.8. Квалитет простора и опреме

Имајући у виду да Рачунарски факултет образује будуће стручњаке у области техничко-технолошких и природно-математичких (рачунарских наука), јасно је да добра опремљеност представља неопходан услов за извођење квалитетног наставног процеса нарочито у делу практичне наставе, лабораторијских вежби и вежби уз употребу рачунара. Значајан део практичне наставе изводи се у лабораторијама предузећа са којима Факултет има уговоре о међусобној сарадњи. Коначно, добра опремљеност неопходна је и за квалитетан научноистраживачки рад, који чини јединство са образовним радом и професионалним-стручним радом наставника и сарадника.

Поступци којима се обезбеђује квалитет простора и опреме су:

- 2.8.1. Поседовање адекватних просторних капацитета: амфитеатра, учионица, наставничких и сарадничких кабинета, Библиотеке, студентске читаонице, вежбаоница и лабораторија, информатичких кабинета, простора за ваннаставне активности студената као и за квалитетно обављање наставне и научноистраживачке делатности. Факултет је смештен у три зграде укупне радне површине која у потпуности одговара стандардима прописаним од стране Комисије за акредитацију;
- 2.8.2. Поседовање адекватне и савремене техничке, лабораторијске и друге опреме која

обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим нивоима студија. Поједини елементи спадају у капиталну опрему велике вредности, која се користи и у научно-истраживачком раду, док други део чини опрема средње или мање вредности као што су рачунари, сервери, активна мрежна опрема, роботи итд. Факултет одваја значајна средства у намери да обезбеди индивидуални рад студената у што већој могућој мери;

- 2.8.3. Усклађивање просторних капацитета, а нарочито расположиве опреме, са потребама наставног процеса и бројем студената у мери у којој то материјална средства дозвољавају;
- 2.8.4. Неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику као и информационим технологијама, свим запосленима а нарочито студентима Факултета. Омогућавање коришћења Интернета за прикупљање бројних података научног и стручног карактера, за прибављање литературе, за публикување радова (нарочито у међународним часописима), за комуникацију са колегама са других факултета и универзитета у земљи и иностранству, за пријављивање пројеката и учешћа на саветима вањима те за коришћење у научно-образовне и васпитне сврхе;
- 2.8.5. Поседовање неколико просторија опремљених савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима. Омогућавање израде семинарских, домаћих и завршних радова на свим нивоима студија, у посебним просторијама Факултета уз могућност коришћења инсталираног софтвера, рачунарске мреже, скенирања и преношења на електронске медијуме (CD и DVD). На посебном месту на Факултету омогућено је коришћење услуга фотокопирања;

2.9. Квалитет финансирања

Пресудни утицај на финансијску стабилност Рачунарског факултета има чињеница да Факултет има обезбеђене стабилне изворе прихода. Такође, Факултет (преко Савета, декана и одговарајућих служби) планира и усклађује своје приходе и расходе, чинећи то транспарентно и уз подршку колегијума и ширег колектива и трудећи се да послује домаћински.

Поступци којима се обезбеђује квалитет финансирања су:

- 2.9.1. Поседовање дугорочно обезбеђених финансијских средстава неопходних за реализацију наставног процеса од стране оснивача;
- 2.9.2. Ослањање на неколико најзначајнијих извора финансирања, као што су: средства оснивача, средства прибављена донацијама, средства прибављена за реализацију научноистраживачких пројеката, средства зарађена из директне сарадње са привредом (консалтинг услуге, услужне анализе у оквиру акредитованих лабораторија и сл.), средства прибављена организацијом скупова, средства од студентских уплата (школарина, овере семестра, пријављивања испита и сл.), као и друга средства наменски уплаћена и трошена;
- 2.9.3. Висок степен самосталности (у планирању, распоређивању и трошењу обезбеђених средстава) који Факултету пружа могућност да послује ликвидно и стабилно у дужем временском периоду у зависности од своје умешности и домаћинског пословања;
- 2.9.4. Перманентно упознавање колектива са финансијском ситуацијом Факултета, тј. обезбеђење јавности и транспарентности како у стицању тако и у трошењу средстава. У складу са законом, подношење извештаја о пословању и годишњег финансијског обрачуна Савету Факултета.

3. УЛОГА СТУДЕНАТА У ОБЕЗБЕЂЕЊУ КВАЛИТЕТА

3.1. Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Рачунарски факултет обезбеђује својим студентима значајно учешће у контроли и побољшавању квалитета наставног процеса и других активности које су у непосредној вези са животом и радом студената. Рачунарски факултет пружа велику подршку Студентском парламенту, а одређен број студентских представника учествује раду Наставно-научног већа и Савета Факултета као и у Комисији за самовредновање. Што се тиче анкетања, као једне од метода за прибављање мишљења студената, оно је у великој мери и организовано и подстакнуто од стране самих студената, што говори о великом степену њихове иницијативе и значајном месту у одлучивању.

Поступци којима се обезбеђује утицај студената на самовредновање и проверу квалитета су:

- 3.1.1. Укључивање студената у рад Комисије за самовредновање;
- 3.1.2. Укључивање студената у доношење стратегије, одговарајућих докумената и поступака за обезбеђење квалитета на Факултету, кроз рад у Комисији за самовредновање и на друге начине (нпр., преко представника у Наставно-научном већу Факултета). Студенти дају мишљење о резултатима до којих се дошло при самовредновању Факултета истовремено и равноправно са својим наставницима. Нарочито се велики значај придаје активном учешћу студената у анализи квалитета рада Факултета у оним областима које су од посебне важности за рад студената и о којима студенти имају потребне информације и сазнања;
- 3.1.3. Спровођење анкетања студената као обавезног метода у поступку самовредновања Факултета. Одговарањем на питања у анкети, студенти имају могућност да изнесу своје ставове и мишљења, анонимно, објективно и из угла студентске популације што има посебну вредност у формирању коначног мишљења о квалитету рада на Рачунарском факултету;
- 3.1.4. Укључивање студената у процесе перманентног осмишљавања и реализације студијских програма. Посебно је значајно њихово укључивање у евалуацију и оцењивање студијских програма.

4. ДИНАМИКА ПРАЋЕЊА КВАЛИТЕТА

4.1. Систематско праћење и периодична провера квалитета

Рачунарски факултет обезбеђује спровођење утврђених стандарда и процедура квалитета као и обављање свих задатака које имају учесници у систему обезбеђења квалитета рада ове установе. Пре свега, Факултет организује и пружа подршку и обезбеђује инфраструктуру за прикупљање података о свим сферама своје делатности, на систематичан начин. Такође, прикупљене податке обрађује и анализира, те на бази њих доноси одлуке о побољшању и унапређењу свог рада.

Поступци којима се обезбеђује систематско праћење и периодична провера квалитета су:

- 4.1.1. Обезбеђење спровођења утврђених стандарда и поступака за контролу квалитета као и обављања свих задатака које имају учесници у систему обезбеђења квалитета рада на Факултету, пре свега Наставно-научно веће, Комисија за самовредновање али и Студентски парламент, наставници и сарадници и остали учесници у областима рада на факултету;

- 4.1.2. Обезбеђење материјалних и људских ресурса за редовно и систематично прикупљање података;
- 4.1.3. Обезбеђење редовног прикупљања податних информација од послодавца, представника тржишта рада, својих бивших студената и других релевантних организација о компетенцијама, угледу и квалитету знања дипломираних студената Факултета. Сакупљање извештаја, на основу прикупљених података, и њихова анализа, по правилу сваке две до три године.
- 4.1.4. Обезбеђење података потребних за упоређивање квалитета наставног процеса и научно-истраживачког рада а Рачунарском факултету са истим делатностима на светски признатим универзитетима. Овај поступак је део политике обезбеђења квалитета и спроводи се под окриљем Наставно-научног већа, а на основу искустава појединаца (наставника и сарадника Факултета који су боравили на универзитетима у иностранству), информација добијених у сталним контактима са иностраним признатим институцијама.
- 4.1.5. Обезбеђење периодичног самовредновања, чији је један од значајних извора информација метода самовредновања применом анкетирања студената. Састављање извештаја, на основу прикупљених података, и њихова анализа, по правилу сваке три године.
- 4.1.6. Јавно приказивање резултата самовредновања на седницама Наставно-научног већа и пред представницима студената, на скуповима студената организованим од стране Студентског парламента и др.

Председник Наставно-научног веће

Доц. др Драган Милетић